

Erfgoedrapport Breda 60

Veldnamen in de voormalige gemeente Princenhage

4.15 Westrik

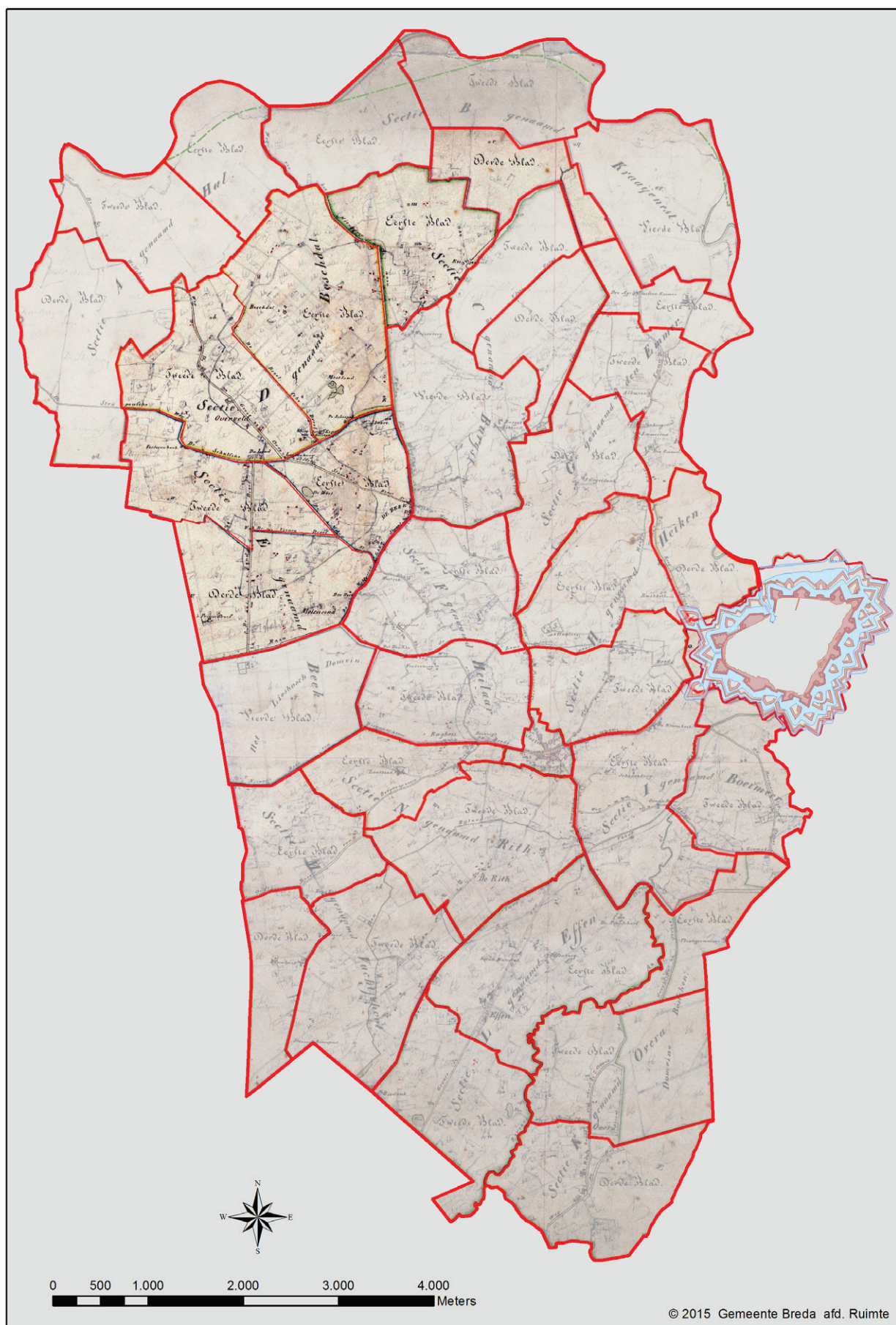
Chr. Buiks

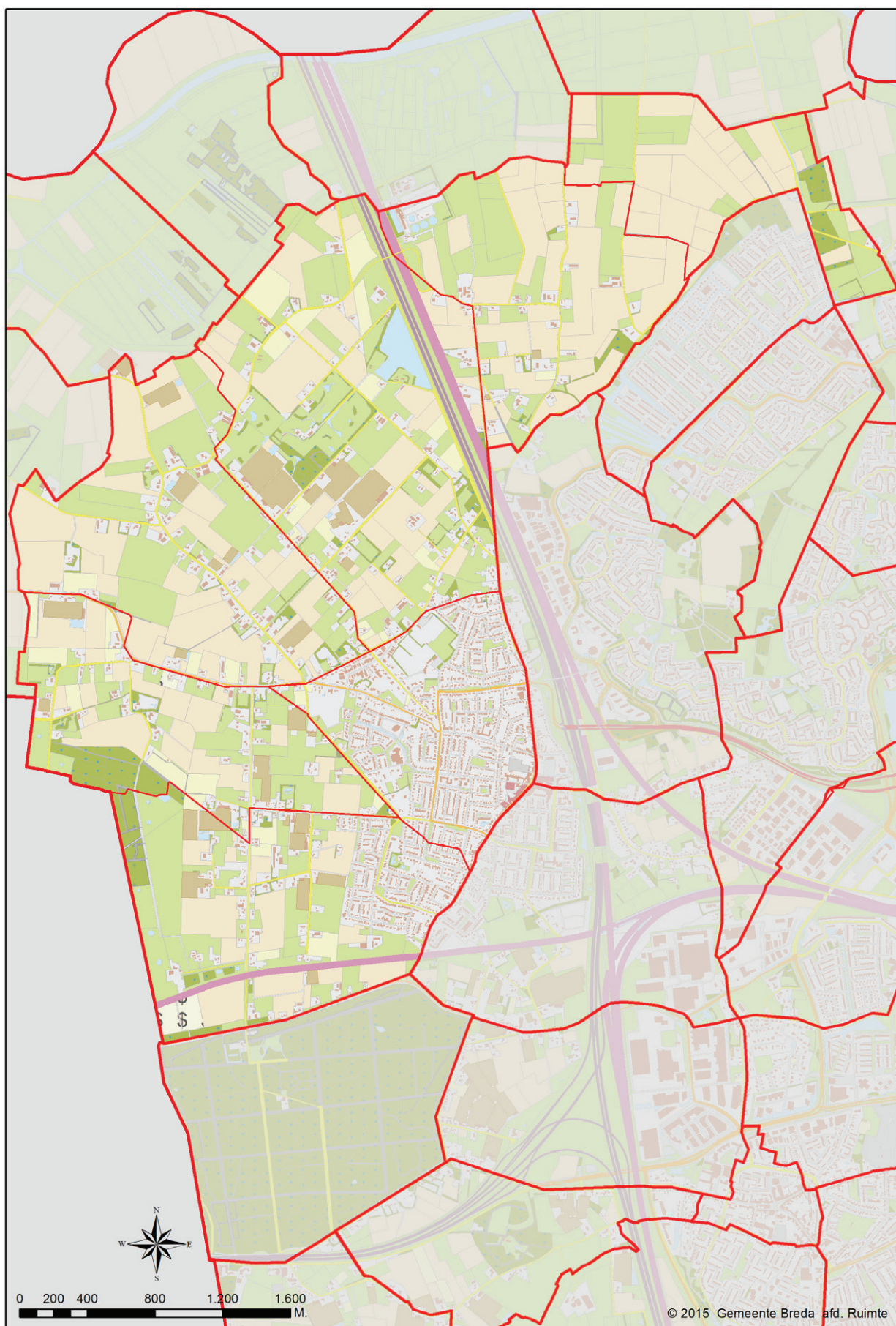

Gemeente Breda

4.15

WESTRIK

4.15 WESTRIK

AARDBOL – 1620 – GP260, F105

Lysken Henrick Dirven: den Eyrbol.

AARDBOL – 1636 – GP261, F145

Weijde: den Eijrtbol.

AARDBOL – 1668 – GP263, 17

Eertboll.

AARDBOL – 1742 – GP272, F222

2½ gemet agter Hagersdijk: den Eertbol.

Dit toponiem is ook bekend onder Alphen. Heeft aard hier de betekenis 'gemeente', zoals in de Achtmaalse Aard, de Hazeldonkse Aard etc.? Nee, met aard is hier eerder grond bedoeld. Aert '1. Beploegde of bebouwde grond, bouwland.'¹ In deze zin weinig bekend in de Baronie! Bol duidt waarschijnlijk op de vorm van het perceel: mnl. bol betekent 'bol, bolrond voorwerp..boomstronk'.² Onder Hoogeloon komt een perceel met dezelfde naam voor,³ evenals onder het aan Alphen grenzende Poppel: 1562 aende Ertbol.⁴

AARTSLEEN, LIEN – 1826 – N6378, 28

Nikolaas en Cornelia Nuyten verkopen een huizinge schuur hof en erve, zaay- en weyland een bunder, 29 roeden, in Westrik in den Dorren Eyk: Lyn Aardsleen, noord de Domeynen.

Leen in bezit van Lien Aarts. Echter niet vermeld in de leenboeken.

ADRIANENLAND – 1784 – RH111, 123

Een perceel zaayland: Adriane lant, twee gemet.

Bouwland van Adriaan.

AKKER, GROTE – 1706 – R734, F119V

Een perceel saeylants: den Grooten Acker, 2½ gemet.

AKKER, GROTE – 1712 – R736, F153

Een perceel saylant: den Grooten Acker, 2½ gemet.

AKKER, GROTE – 1720 – RH96, 156

Zes gemet lant: den Grooten Acker.

AKKER, GROTE – 1732 – RH100, F140

Margo Corn. van Beeck met Heijliger Gerardt van Genck, haeren tegenwoordigen bruydegom., 1/4 paert in eene steele met den toebeh. van dien, met den Grooten Acker.

AKKER, LANGE – 1512 – R420, F139

Stuck lants: den Langhen Acker, 3½ lopensaet.

AKKER, LANGE – 1525 – R705, F39V

Een bunder lants: den Langen Acker, inde Ackerstrate.

AKKER, LANGE – 1542 – R709, 67

Stuck lants: den Langenacker, 3½ lopensaet.

AKKER, LANGE – 1551 – R711, 79V

Stuck lants: den Langenacker, een veertelsaet, westwaerts aende Groote Weyde.

AKKERKE, LANG – 1663 – R726, 231

Een perceel saeylants: 't Lang Ackerken, half bunder.

AKKERKE, LANG – 1742 – GP272, 41

't Langackerken.

AKKERKE, SMAL – 1645 – RH128, F24V

erve: het Smaelackerken.

Akker is de naam voor het bouwland in de Baronie en Noord-Brabant. Bij vrijwel elke nederzetting lag wel een oud akkergebied, aangeduid met d'acker, dat overeenkomt met de elders wel bekende essen, engen, velden of kouters. Binnen de dorpsakker lagen enkele tientallen tot honderden percelen, waarvan er vele ook een naam het element –akker droegen. Akker betekent mogelijk 'het omheinde veld', een betekenis die goed past bij de realiteit, want vrijwel elke akker en zeker de dorpsakker was omringd door een wal. Dit om het loslopende vee buiten de akker te houden waar het enorme schade kon doen. De vermeldingen van de dorpsakker op Westrik zijn schaars, maar de Akkerstraat (= de straat in de dorpsakker) wordt wel vaak vermeld.

AKKERSTRAAT – 1466 – ARMK.H.13

Huis in Westrick..die ackerstrate op d'ander side.

AKKERSTRAAT – 1466 – R418, F84V

Een heyninge houdende vijf lopensaets lants teynden aen die Ackerstrate.

AKKERSTRAAT – 1511 – R419, F116V

De gebuerstrate die ter Acker waert leydt.

AKKERSTRAAT – 1620 – GP26055V

Inde Westrickackerstraet.

AKKERSTRAAT – 1670 – R727, F328V

Het Watergat, west d'Ackerstraet.

AKKERSTRAAT – 1701 – R733, F177V

In dAckerstraet. De Ackerstraete.

AKKERSTRAAT – 1742 – GP272.115

de Ackerstrate.

AKKERSTRAAT – 1758 – RH107, 23

Inde Akkerstraat.

AKKERSTRAAT – 1793 – RH283, 32V

de Akkerstraat.

Straat in de dorpsakker van Westrik.

ARMENAKKER – 1910 – BRED29, 137

Kavels rogge op den Armenakker.

Bezit van den Armen, de bedeling.

BAANAKKER – 1910 – BRED29, 50

Een perceel bouwland:de Baanakker, op het Heiken, H 395, groot 1,01 hectare.

Gelegen aan een baan, een grote doorgaande weg.

BARTELENAKKER – 1640 – R724, F23V

Een stuck weyden met de helft van een stuck saeylants: Bartelenacker, twee gemet, in Westrick.

BARTELENAKKER – 1742 – GP272, 284

in Bartelen-acker.

BARTELENAKKER – 1742 – GP272, 216

Anderhalf gemet: Bartelsacker.

Akker van Bartholomeeus of van een familie Bartelen.

BEEKSEVOETPAD – 1514 – R421, F149

Stuck lants inde Steenacker daer den voetpat ter Beecke waert over gaet.

Pad naar Prinsenbeek. Maar waar lag dit?

BEGIJNENWEIDE – 1838 – N 6405, 100

Een perceel zaailand:de Bagynenweide, een bunder, zeven roeden.

Voormalig bezit van een begijntje.

BERGSTEDE – 1503 – R416, F95V

Die Berchstede en een Huysinge opte Bloeken in Westrick zyn belast met: twee veertelen garsten, twee veertelen even, 21 eyer, een hoen, vier sester en tien lopen rogs, drie stuivers en anderhalf oirt.

BERGSTEDE – 1533 – R707, F41V

Een bunder lants: de Berchstede.

BERGSTEDE – 1551 – R711, 80

Stuck lants en weyde: de Berchstede, acht lopensaet.

BERGSTEDE – 1564 – R714, F1

Stuck lants oft weyden: de Berchsteede, acht lopensaet.

BERGSTEDE – 1569 – R714, F233V

Drie stucken erfs: de Berchstede, onder lant weyde en driesch, twee bunder.

BERGSTEDE – 1646 – R710, F42

Stuck lants oft weyden: de Berchstede, acht lopensaet.

Stede 'plaats in het algemeen', hier de plaats waar een berg ligt? Eerder een stede 'boerderij' of 'stuk land uit een aanstede', gelegen bij een berg 'zandige hoogte'. De in 1503 genoemd cijns doet erg oud aan; hij bestond uit gerst, evie, eieren, een kip, rogge en geld. Mogelijk is de Bergstede het huisperceel bij de boerderij het Klokske.

BIJLTJE – 1784 – RH111, 123

Een perceel zaayland: het Gemetje en Byltje.

Bijl is een vormaanduiding voor een stuk grond met een lang, smal en een breed stuk, lijkend op een bijl.

BLOK BIJ DE WOESTBEEMDEN – 1440 – ND1010, 122

den Block by die Woestbeemde.

Blok < biluken 'omsluiten'. De Woestbeemden komen alleen in deze omschrijving voor, de naam is blijkbaar al vroeg uitgestorven. Woest '1. woest, onherbergzaam, onontgonnen, 2. verwoest, geplunderd, 3. verlaten, in vervallen toestand, 4. eenzaam, afgelegen, 5. leeg, onbewoond...8. van zaken: wild, slecht.'⁵ Woest zal dus duiden op een slechte toestand: onontgonnen of eenzaam gelegen. Beemd 'hooiland'.

BOLK – 1578 – R715, F268

Een stucxken of reepken lants: den Bolck, honderd roeden.

BOLKEN – 1527 – R705, F134

Twee lopensaet lants: de Bolcken, omtrent Westrick.

BOLKEN – 1533 – R707, F41V

Zestien Lopensaet lants en weyden: de Bolcken.

BOLKEN – 1551 – R711, 80

Stuck erfs onder lant en weyde: de Bolcken, vijf bunder. Een veertelsaet erfs onder landt en weyde, oock: de Bolcken.

BOLKEN – 1564 – R714, F1

Stuck erfs onder landt en weyde, vijf bunder: de Bolcken. Een veertelsaet erfs onder landt en weyde, oick: de Bolcken.

BOLKEN – 1646 – R710, F42

Stuck weyden: de Bolcken, vijf lopensaet.

BOLKSKENS – 1525 – R705, F39V

Lants inde Bollekens.

Bolk hoort net als blok, bilook, blook bij biluken 'omsluiten'. Een bolk is meestal een omsloten stuk grond van slechte kwaliteit, horend bij een ander, beter perceel. Vergelijk: landt met eenen bolke daeraen gelegen, westwaerts ter Beken toe, 1487, RZ280, fol. 8v. 'Een buynder erffs onder heyde ende weyde, eensdeels geheyten Schootsland, eensdeels Schootsbolcke', 1511 te Bavel.⁶

Blijkbaar bestreken de Bolken een groot gebied: meer dan vijf bunder. Een bolk is een met een wal of sloot omgeven perceel, meestal van matige kwaliteit en vaak omschreven als behorend bij een ander, beter en groter perceel. Moeten we hier denken aan een groep percelen, elk omgeven met een wal, die de voorloper vormde van de dorpsakker?

BOLKAKKER – 1553 – R711, 209V

Stuck landts: den Bolckacker, twee lopensaet.

Akker die bij een bolk ligt of zelf een bolk vormt.

BOSSTRAAT – 1668 – GP263, 64

Aende Bossestraet.

BOSSTRAAT – 1700 – R733, F115V

Perceel, westwaerts de Bossestraet.

Straat naar het Liesbos.

BOUDENSHEINING – 1634 – P124, F33V

96 1/4 roeden vroente ende wtvancx daer eensdeels t huys op staet: Boudensheyninge.

BOUDENSHEINING – 169 – P126, F141V

96 1/4 roede vroenten en uytvancx daer eensdeels tHuijs op staedt: Bouwdens Heijninge.

Heining van de familie Boudens. Vergelijk Adriaen Faes Anthonis Boydens, 1533, R707, fol. 8; Mechtelt Jan Cornelis Boudens, 1533, R707, fol. 1v.

BRUINSTEEG – 1668 – GP263, 117

De Bruijnstege.

Identiek met Bruinstraat? Steeg: smalle straat. Oorspronkelijk een stijgende straat.

BRUINSTRAAT – 1499 – R415, F103

De Bruijnstrate.

BRUINSTRAAT – 1550 – R711, 53

Aen Bruynenstrate.

BRUINSTRAAT – 1554 – R712, 31

Inde Bruynincxstrate.

BRUINSTRAAT – 1608 – R719, F92

Huys..in Westrick, oostwaerts aende Bruynstrate.

BRUINSTRAAT – 1635 – R723, 135V

De Bruynstrate.

BRUINSTRAAT – 1642 – R724, 61V

De Bruynstraete.

BRUINSTRAAT – 1668 – GP263, F2V

Aende Bruyne strate.

BRUINSTRAAT – 1701 – R733, F178V

Aende Bruijnstraet.

Genoemd naar een familie De Bruin. Vergelijk Dyric Bruynen, 1415, G, fol. 14v; Goes der Brune, 1435, P1255, fol. 13. Bruin was ook een mansnaam: Bruyn Jan Bruynen, 1525, R431, fol. 26. Was dit de Groenstraat?

DEINHOORN – 1784 – RH111, 124

Een perceel weyland: den Denhoren, half bunder.

Dein 'damhert'. Was er ooit een gewei van een damhert gevonden op dit terrein? Ontsnapt uit het naburige Liesbos. De ontsnapte damherten vreten de granen van de boeren op, zodat deze in 1474 een protest indienden bij de Heer van Breda. Zie Deinhoorn onder Varent.

DEKKERSHOF – 1526 – R705, F88V

Een lopensaet lants: Deckershof, in Westric.

Hof 'perceel met heggen omgeven, dicht bij de boerderij'. Hier van de familie Dekkers.

DENISAKKER, JAN – 1668 – GP263, 123V

Jan Denisacker.

DENISAKKER, JAN – 1742 – GP272, 390V

Anderhalf gemet in Jan Denissenacker.

Akker van Jan Denis.

DOMISAKKER, JAN – 1742 – GP272, 225V

Jan Domisacker.

Bouwland van Jan Domis.

DOORNBOS – 1620 – GP260, F105

Gillis Jan Rombouts weyde: den Dorenbosch.

DOORNBOS – 1636 – GP261, F145V

Jan Dielis Jan Rombouts weyde: den Doorenbosch.

Weide gelegen bij een doornstruik, een meidoorn of een sleedoorn.

DRIES, BREDE – 1512 – R420, F139V

Stuck lants: den Breeden Dries, anderhalf lopensaet.

BREDE DRIES – 1533 – R707, F41V

Anderhalff lopensaet lants: den Breden Driesch.

DRIES, BREDE – 1542 – R709, 67

Anderhalf lopensaet lants: den Breeden Dries.

Breed 'groot'. Dries 'uitgeputte akker', later ook 'huisweide'. In het noordwesten van de Antwerpse Kempen werd dries wel omschreven als 'De weide die haast aan de hoevegebouwen paalt, nooit wordt gehooïd en gewoonlijk langer blijft liggen (dat is zonder omgedaan te worden) dan een andere weide. In tijden dat er veel werk op de boerderij was werden de dieren makkelijk op de dries te grazen gezet.⁷ Een dries die op een uitgeputte akker werd aangelegd, werd enkele jaren als grasland gebruikt: het vee liet er zijn uitwerpselen achter en de natuurlijke vruchtbaarheid herstelde zich hopelijk.

'Dries wordt, in de Baronie, genaamd de grond in het gemeen, en het met gras bezette land in het bijzonder, twelk binnen eene boeren-hofstede besloten is; men verstaat er somtijds door hetgeen, dat men elders noemt de boerenwerf. Eigenlijk is het driesch, dreesch, in Neder-Saksisch driesch, en beteekent akkerland, dat rust en niet bebouwd wordt; daarvan dat dries, driesch op sommige plaatsen in 't algemeen eene weide beteekent, omdat het driesche land doorgaans tot weiland dient'.⁸

FRANSENWEIKE – 1731 – RH100, F90

Twee parceeltiens wijde: Franse Weyken, 2½ gemet (leen).

Weiland van Frans.

GAARSDRIES – 1631 – R723, F31

Stuck lants: den Gaersdriesch, twee gemet, suytwaerts aende Ackerstrate.

Een gaarsdries is een stuk grond dicht bij de boerderij, begroeid met gras. Hierop kon het paard tussen de middag, als de boer aan het eten was, zijn kostje bij elkaar scharrelen. Ook liep er jongvee op of schapen. Gaarsdries komt ook talrijk voor als soortnaam in omschrijvingen van boerderijen, bijvoorbeeld in 1544: erve, gaersdries en huijswerff, RH128, fol. 11.

GAARSHOF – 1502 – R415, F374

Zes lopen even gecomen van Goes Jaec Gheysters te weten uyt een viertel lants in Westerick geh. den Gaershoff, Heyn de Grymmers erve westwaerts, twee lopen Garsten uyt stuck lants op Steenacker; zes lopen even uyt een viertelsaet lants in Westerick: den Gaershoff.

GAARSHOF – 1505 – R416, F255

Stuck erfs: den Gaershof, zeven lopensaet.

GAARSHOF – 1529 – R706, F13V

Een lopensaet lants: den Gaershof, in Westrick.

Een gaarshof is een met gras begroeid perceel, omgeven met een heg, tegen de boerderij. Een oude vermelding komt uit Hoogstraten 1341: 'een block geheeten es Gaershoff'. In sommige dorpen zoals Rijsbergen en Zundert komt gaarshof ook geregeld als soortnaam voor.

GEBRAND STEEKE – 1635 – R723, 117

Stuck weyden: het Gebrant Steken, twee gemet, oostwaerts aen de Westricksche strate.

Plaats waar een boerderij stond, die ooit door brand verwoest werd?

GEERBOSKE – 1742 – GP272, 385V

Anderhalf gemet van 't Geerbosken aan den Westrikse Pat.

Bos in de vorm van een geer, dus met twee overstaande zijden die niet evenwijdig zijn.

GEMETJE – 1784 – RH111, 123

Een perceel zaayland: het Gemetje en het Byltje.

Gemet, oppervlaktemaat ter grootte van twee (grote) lopenzaad. Een gemet is ook 1/3 bunder, ofwel 1/3 van 1,29 hectare = 0,43 hectare. Gemet is een veel voorkomende maat in het westen van Brabant. In de Baronie reikt de verspreiding ongeveer tot de Mark.

HAGAARTSDIJK – 1547 – R710, F85V

In Hagaertsdyck.

HAGAARTSDIJK – 1553 – R711, 217V

Weyde in Hagaertsdyck.

HAGAARTSDIJK – 1557 – RH121, F58

Weyen in Hagaertsdyck.

HAGAARTSDIJK – 1646 – R710, F8V

In Hagaertsdyck.

Dijk 'enigszins hoger liggende weg door moeras of heide', hier van de familie Hagaarts.

HAGELDIJK – 1603 – R502, F101

Stuck lants: den Hageldyck, zeven lopensaet. Volgens een manuael en brieven die nu gede-maneeert oft verloren syn ging er een rente uyt.

Corrupt voor Hagaartsdijk.

HAVENDIJK – 1910 – BREDA29, 50

Bouwland in Havendijk.

Volksetymologie voor Haverdijk, dat werd gevormd werd uit Hagaartsdijk.

HAVENDIJKSTRAATJE – 1910 – BREDA29, 50

Een perceel bouwland aan het Havendijkstraatje.

HAVERDIJK – 1710 – R736, F43

Zaeylants in Westrick in Haverdyck.

HAVERDIJK – 1739 – RH102, F63

Zaayland in Haverdijk.

Corrupt voor Hagaartsdijk.

HEERBAAN – 1654 – R726, F12V

Een half huys in Varent en Westrick suytwaerts's Heeren Baen.

Heerbaan: grote doorgaande weg van veertig voet breed, tussen twee dorpen. Men neemt aan dat het oude legerwegen zijn.⁹ Met het onderhoud van de heerstraten die veelal voor grote gedeelten door de heide liepen was het gehele corpus van de gemeente belast. De vorsters konden op bepaalde dagen de bevolking oproepen om te 'pionieren' aan de wegen. Uit elk huis moest dan bijvoorbeeld een man met schop of met kar en paard op komen dagen. Door de smalle velgen van de karren en wagens werden er diepe sporen in de zandwegen uitgesleten. Op veel plaatsen waren de heerwegen in de winter moeilijk te passeren, daar de waterafvoer uit de in de lengterichting lopende sporen bijzonder moeilijk was: het water kon niet naar opzij afvloeien. Lage plekken werden door het vastkleven van modder aan de wielen automatisch steeds dieper.

Met een 's heeren straet werd een straat bedoeld die niet in het bezit van de gezamenlijke aanliggende boeren was, maar van de heer. Het dorp moest dan ook het onderhoud van de

straat regelen. Een 's heeren baen komt weinig voor: het zal wel een foutieve schrijfwijze voor heerbaan zijn. Hier zal de Bruinstraat of de Leursebaan bedoeld zijn.

HEIDE VAN WESTRICK – 1466 – R418, F84V

Beemde in Oeyendonck neve de heyde van Westrick.

HEIKE – 1706 – R734, F166V

In Westrick aen t'Heyken.

Klein heidegebied bij Westrik.

Heide 'Uitgestrekte, meer of minder golvende, slechts met een dunne aardlaag bedekte, zandige landstreek met schralen, doch deels eigenaardigen plantengroei'.¹⁰ Op de heide groeide behalve de struikheide, *Calluna vulgaris*, ook dopheide, *Erica tetralix*, die meer van vochtige plaatsen houdt. Verder brem, *Sarothamnus scoparius*, jeneverbes, *Juniperus communis*, gaspeldoorn, *Ulex Europeus* en grassen als pijpestrootje, *Molinia coerulea*, bochtige smele, *Deschampsia flexuosa* en planten als schapezuring, *Rumex acetosella*, spurrie, *Spergula arvensis*, zonnedauw, *Drosera spec.*, klokjesgentiaan, *Gentiana pneumonanthe* en beenbreek, *Narthecium ossifragum*. Boomopslag werd door de intensieve begrazing op de heide vrijwel meteen vernietigd. Alleen jeneverbes en gaspeldoorn zijn tegen vraat bestand. De heide werd niet alleen begraasd door koeien en schapen maar op plaatsen waar veel dopheide stond werd deze ook gebruikt voor het steken van vlaggen voor de potstal (deze verteerden beter dan die van struikheide), voor het snijden van bunt (om kleine gebouwtjes mee te dekken en korven van te vlechten). Verder werden er bezems gemaakt van brem, struikheide en berkentakken. De gaspeldoorn is een familielid van de brem, maar dan voorzien van stevige doorns, hetgeen het afvreten bemoeilijkt. De struik stond in het dialect bekend als Fors en Hete Gagel. Na 'gestampt' te zijn werd ook gaspeldoorn wel aan het vee gevoerd. Deze struik is tegenwoordig nogal zeldzaam: komt onder andere voor bij Bavel langs de autoweg.

Voor de bemesting van één hectare akkerland had men naar schatting zeven tot tien hectare heide nodig om vlaggen te steken.¹¹ Voor tien stuks rundvee zou men per jaar een heideoppervlakte van twintig tot veertig are nodig hebben. Maar deze getallen zijn slechts ruwe schattingen. In de Limburgse Kempen bijvoorbeeld gebruikte men begin twintigste eeuw vooral heidetakken om mest mee te maken en geen zoden: hier trad veel sneller herstel van de heide op.¹²

HEINING, GROTE – 1502 – R415, F383

Stuck lants, zeven lopensaet: die Grote Heyninge of Lenaert Meeus Jans heyninge..mette eynde aende Westricxe straet.

HEINING, KLEINE – 1553 – R711, 212

Stuck lants: de Cleyne Heyninge, een bunder.

HEINING, KLEINE – 1568 – R714, F233

Stuck lants: de Cleyne Heyninge, een bunder.

HEINING, KLEINE – 1568 – R714, F194

Stuck lants: de Cleyn Heyndinghe in Westrick, een bunder.

HEINING, KLEINE – 1612 – R719, 281

Stuck lants: de Cleijn Heijninge, een bunder, suytwaerts aende gebuerstraete.

Heining is een veel voorkomend toponiem: de grootste populariteit genoot dit element in de late middeleeuwen. Heiningen zijn met een wal + heg omsloten ontginningen, meestal vrij groot van oppervlak en vooral bedoeld voor de teelt van winterrogge. Heining is afgeleid van hagen, hegen 'met eenen haag of heg omgeven, afsluiten'.¹³

De meeste heiningen zijn op het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw gesloopt, dit op aandringen van de landbouwvoorlichting. De heggen onttrokken immers voedsel aan de akker terwijl ze ook schaduw wierpen met als gevolg dat langs de akkerranden de gewassen minder goed groeiden. Ook werd door de invoering van de prikkeldraad (begin twintigste eeuw) het afsluiten met heggen overbodig. Het hout was minder gevraagd, door de opkomst van allerlei ijzeren gebruiksvoorwerpen. Zo moeten er honderden kilometers aan wallen + heggen vernietigd zijn. Toch zijn er hier en daar nog restanten van het oude heggenlandschap te vinden, bijvoorbeeld in de omgeving van landgoederen.

De Kleine en Grote Heining te Westrik schelen niet veel in oppervlak: de Grote mat zeven lopenzaad, de Kleine zes lopenzaad.

HOEKHEINING – 1567 – R714, F96v

Stuck erfs: de Hoeckheyninge, vier lopenzaet.

Heining gelegen in een hoek van wegen? Of een perceel met veel hoeken eraan?

HOLLAND – 1668 – GP263, 129

Lant in Westrick: t'Hollant.

HOLLAND – 1738 – RH102, F56

Een half gemet zaeylant in Westrik: 't Holland.

HOLLAND – 1742 – GP272, 277v

Een gemet: 't Holland.

HOLLAND – 1747 – RH280, 43v

Half gemet saeyland: 't Holland.

HOLLAND, KLEIN – 1661 – R726, 160

Stuck saeylants: Cleyn Hollandt, twee gemet.

Holland kan ontstaan zijn uit Holtland of onland (met voorgevoegde h en dissimilatie van n > l). Ook hol 'uitgehold, laag' komt nog in aanmerking. Eerder is de veldnaam Holland hier ontleend aan de familienaam Hollander. Vergelijk Willem de Hollander, 1474, D, fol. 10v; Jan Gheeryt Hollanders, 1415, G, fol. 72.

HOLLANDSEHEINING – 1613 – ND8974, 245

Een heyninge: de Hollandsche Heyninge, in Westrick, vier lopensaet.

HOLLANDSEHEINING – 1718 – ND8997, F91V

Adr. Christiaansse van Deijck, tevooren Pr. Rombout Jan Lambregts, tevooren Hendrick Goossens van Loon huysinge: de Hollandse Heijninge, vier lopensaet.

Heining van de familie Hollander.

HOOGBOLKEN – 1533 – R707, F41V

Een veertelsaet erfs onder lant en weyde: de Hoochbolcken.

Hooggelegen bolken. Een bolk is een omsloten perceel, meestal van geringe kwaliteit. De Hoogbolken lagen misschien op het hoogste punt van de dorpsakker van Westrik.

ISAAKSHEINING – 1634 – P124, F15V

Een bunder landts in Westrick: Ysaackx heyninge.

Heining van de persoon Isaak of een familie Isaaks. Vergelijk Peter Peter Ysacs, 1534, R707, fol. 104.

JAAKSENSSTEDE – 1664 – R726, 303V

Een perceel lant en dries: Jaecxkens stedecken, vier gemet, westwaerts aen 's heeren straete.

JAAKSENSSTEDE – 1668 – GP263, 10V

Jaexkensstede.

JAAKSENSSTEDE – 1668 – GP263, 90V

Lant in Jaexkens stede.

JAAKSENSSTEDE – 1740 – RH102, F102

Een perceel zaeyland: Jaexken steedeke, half bunder.

JAAKSENSSTEDE – 1742 – GP272, 426

Honderd roeden: Jaexkens steede.

In het jaar 1615 verkopen de – erfgenamen van W. Adr. Buysen aan Jacop Jan Lucas diemen noemt Jaecxken, de stede, huysinge, schuere.. in Westrik, R720, fol. 97v. Bovengenoemde vermeldingen hebben betrekking op een perceel uit de aanstede behorend bij de in 1615 verkochte boerderij. Stede 'stuk land uit een aanstede', hier van Jacob, Jaak.

JACOBKENSSTEEKE – 1664 – R726, 283V

Vier gemet: Jacopkens Stedeken, westwaerts sheeren strate.

Identiek met Jaaksensstede.

JACQUESSTEDE – 1742 – GP272, 225V

een gemet: Jacques steele.

Zie Jaakskensstede.

JANSHEINING – 1502 – R415, F383

Stuck lants, zeven lopensaet: die Grote Heyninge of Lenaert Meeus Jans Heyninge.

Heining van Lenaart Meeus Jans.

KERKPAD – 1511 – R419, F116V

De gebuerstrate die ter kerckewaert leydt.

Pad naar de Haagse Kerk.

KETEN – 1742 – GP272, 112V

Aan de Keete.

Keten werden vaak opgericht voor turfgravers, maar men woonde ook wel in een keet, bijvoorbeeld als de boerderij afgebrand was.

KLINKERSHEINING – 1502 – R415, F374

Een heyninge geh. Clinckaerts (boven onleesbare, doorgestreepte naam) heyninge, den Paracker oestwaerts, de Westricxe straet suytwaerts en west de Lymersheyninge.

Heining van de familie Klinkaarts.

KLOKSKE – VM

Boerderij met een klok er boven op, om de vesper te luiden en zo de werkers in het veld op te roepen voor het middageten. Westrikseweg 26 Breda. De gewoonte om dergelijke klokjes op boerderijdaken te zetten dateert waarschijnlijk uit de negentiende eeuw.

KOPPENSHEINING, JAN – 1634 – P124, F10V

Een bunder landts en weyde in Westrick: Jan Coppensheyninge.

Heining van Jan Koppens.

KRAAIENLAAR – 1706 – R734, F96V

In Kraeyelaer.

Laar waar kraaien broedden.

Laar 'open plek in een bos, voorzien van waterplassen',¹⁴ ook wel 'onbebouwde (gemeenschaps)grond met heide of minderwaardige grassoorten begroeid'.¹⁵ Volgens Dittmaier zou het woord oorspronkelijk 'Gitter, Pfahlzaun' betekend hebben en verder 'den Ort bezeichnet haben, der von einem solchen Zaun umschlossen war'.¹⁶ Laar is een oud element; het komt ook voor in nederzettingsnamen. In de veertiende-zestiende eeuw zouden er in de Kempen nog verscheidene plaatsnamen op -laar ontstaan zijn, en het element zou zelfs tijdens het Ancien Régime nog in gebruik zijn als appellatief voor woeste, onbebouwde (gemeenschaps)grond, heide, en minderwaardig grasland, waar men vooral de dieren liet weiden en russen kon steken.¹⁷ De Vries schrijft: Laar 'open plaats in een bos', vooral in plaatsnamen, ook met betekenis 'moerassig land', mnl. laer 'open veld, onbebouwd veld'. Te verbinden met een grondvorm met een betekenis 'waar gelezen of bijeengeraapt mag worden en wel gezegd van het afgemaaide veld, waar de armen de aren mochten lezen. Vandaar dus leeg, open gebied'.¹⁸ Dat bijeenrapen zou bij een laar eerder op sprokkelhout betrekking kunnen hebben dan op aren van graan.

De kraaien in Kraaienlaar zullen dan gebroed moeten hebben in de bomen staande rondom het laar.

KRUISAKKER – 1667 – R727, 71

Den Cruisacker.

Akker gelegen bij een kruis. Een kruis werd opgericht als er ergens iemand gedood of verongelukt was.

LAND, LANG – 1668 – GP263, 99v

Langlant.

Langgerekt perceel bouwland.

LIEMERSHEINING – 1502 – R415, F374

Clinckaerts heyninge, den Paracker oestwaerts, de Westricxe straet suytwaerts en west de Lymers heyninge.

LIEMERSHEINING – 1502 – R415, F383

Stuck lants: de Lymersheyninge, vier lopensaet.

LIEMERSHEINING – 1514 – R422

Lant: de Lymersheyninge, aende Westricxstrate.

Heining van de familie Lymers, Liemers? Veel heiningen zijn genoemd naar de ontginner. Zou Liemersheining ontstaan zijn uit Lyermansheyning?.

LIERMANSHEINING – 1514 – R421, F149

Een veertelsaet lants: de Lyermansheyninge, aende Westricxe strate.

Heining van de familie Liermans? Identiek met vorig toponiem, de oppervlakte is bij beide vier lopenzaad.

LOOPAKKER – 1688 – RH276, 42

Een half bunder saeylant: den Loopacker.

LOOPAKKER – 1775 – RH109, 260

Een perceel zaayland: de Loopakker.

LOOPAKKER – 1775 – RH281, 230

Een perceel zaayland: den Loopakker, een gemet.

LOOPAKKER – 1794 – RH283, 106

Een perceel zaayland: den Loopacker.

LOOPAKKER – 1838 – N 6405, 100

Een perceel zaailand: de Loopakker, 43 roeden.

Akker gelegen aan een waterloop, de Bosloop.

MARTENSAKKER – 1597 – R718, 19V

Stuck weijden: Martensacker, half bunder.

MARTENSAKKER – 1671 – R728, F29

Vier gemet saeylant: Mertensacker.

Bouwland in bezit van de familie Martens.

MIDDELAKKER – 1640 – R724, F16

Stuck saeylants: den Middellacker, twee gemet.

In het midden gelegen van..?

MOERKE – 1701 – RH233, F68V

Een gemet landt: het Moerken.

Moer 'veengrond'.

MOLENEIND – 1614 – R720, 49

Aent Meuleneinde.

Einde van de nederzetting bij de Liesbosse molen.

MOORD – 1742 – GP272, 426

Drie gemet: de Moorte

Corrupt voor Mortel?

MORTEL – 1634 – P124, F6

Drie bunder landts en weyde: den Mortel.

MORTEL – 1634 – P124, F12

Een half bunder weyden wt drie bunder: den Mortel.

MORTEL – 1668 – GP263, 121V

de Mortel.

MORTEL – 1670 – R540, F106

Een bunder weyden: den Mortel in Westrick.

MORTEL – 1670 – R540, 105

Een bunder weyden: den Mortel aenden Liesbosmolen (drie stuivers en twee penningen aen het Capittel).

MORTEL – 1715 – RH277, 16V

Een bunder weijde: de Mortel, aende Molen, in Westrick.

MORTEL – 1816 – P22, 2

De Mortel, anderhalf bunder.

MORTELKE – VM

Kadastraal perceel F 499.

Blijkbaar een groot perceel. Mortel 'drassig land'.

MUIZERSLAND – 1671 – R728, F29

Een gemet erve: Muijsaertsland, suijswaerts sheeren baen oft straete.

Vergelijk Claes Muysers erve, te Buersteden, 1640, R724, fol. 24v; Jan Muijsers, 1668, GP 263, fol. 124v.

OP DE BOKSBRAAK – 1634 – P124, F33V

Een bunder aldaer geheyten Op de Boxbraecke.

OP DE BOKSBRAAK – 1699 – P126, F142V

Een bunder weyden: Op de Bocxbraecke.

Braak 'ontginning'; braak hoort bij breken 'bewerken, ploegen'. Boks zou een familienaam kunnen zijn. Het toponiem Boksbraak komt verspreid voor in de Baronie, bijvoorbeeld te Teteringen, Alphen. Bok kan ook betrekking hebben op een reebok, de beuk of een vaartuig waarmee turf vervoerd werd,¹⁹ terwijl het als adjectief de betekenis 'slecht' kan bezitten.²⁰ Men denkt voor Belgisch Brabant ook wel aan een neenvorm bij bocht:²¹ Boksbeemd was daar een benaming voor een beemd van matige kwaliteit. In Breda wordt in 1325 Ghibel Boc genoemd en in 1538 Frans Bocx.²²

Mogelijk betekent Boksbraak 'de slechte braak', zoals Boksbeemd 'de slechte beemd'.

PARAKKER – 1502 – R415, F374

Clinckaerts Heyninge, den Paracker oestwaerts, de Westricxe straet suytwaerts.

Parre 'omheinde plaats, afgesloten terrein'.²³ Dus een afgesloten akker. Met een wal + heg?

RETSTEEKE – 1636 – GP261, F61

Peter Corn. Robbrechts lant aen Redt Steeken, toebehoort hebbend Geertruyt Wouter Ruijters.

Ret, nevenvorm bij Rijt 'waterloop' en 'land aan een waterloop'. Maar stede-namen worden bijna steeds gecombineerd met de naam van de eigenaar. Hier iemand van de familie Van de Ret?

RUL – 1617 – R720, 160

Vier gemet weyde: het Rul.

RUL – 1636 – GP261, 57

Rul.

RUL – 1668 – GP263, F16V, 101

Opten hoeck bij 't Rul; erve:'t Rul, twee gemet.

RUL – 1742 – GP272, 356

Twee gemet erve: het Rull.

Rul 'snelstromend beekje', meestal van geringe lengte en met behoorlijk verval, Ril, rel, rul 'geul, kleine waterloop'.²⁴ Rullen lopen meestal over zandige ondergrond en hebben flink verval.

RUST – 1679 – R729, 105V

Een parceeltien saeijlants: de Rust, tachtig a negentig roeden, suyt de Leursche Baen.

RUST – 1742 – GP272, 112V

de Huijsinge: de Rust.

Plaats waar men rust vindt? Of is de akkernaam primair? Dan een perceel waar russen groeien; rust, collectief bij rus? Vergelijk Espt, Berkt, Eekt. Onder russen verstaat men bijvoorbeeld veldrus, maar ook biezen zullen er wel onder begrepen zijn. Identiek met het latere de Rustende Jager?

SAARKENSHEIDE – VM

Heideperceel van Sara.

SCHEPERSHEINING – 1502 – R415, F383

Stuck erfs: Schepers Heyninge, een bunder.

SCHEPERSHEINING – 1596 – R717, 173V

De Wymersheyninge, oostwaerts aen derve: Schippersheyninge.

Heining van de familie Schepers. Vergelijk Peter Wouter Schepers, 1548, R710, fol. 146v.

Een scheper is een schaapherder. Als we de vermelding uit 1596 mogen geloven was het perceel van een schipper; schipper zal echter wel uit scheper gevormd zijn.

STRAATAKKER – 1440 – ND1010, 120

Anderhalf bunder lants in Westerwyck, datmen heyt den Straetacker.

STRAATAKKER – 1440 – DEN59

Anderhalf bunder lants in Westerwyck, dat men heet den Straetacker.

STRAATAKKER – 1512 – R420, F139

Stukc lants: den Straetacker, half bunder.

STRAATAKKER – 1533 – R707, F41V

Een halff bunder lants: de Straetacker.

STRAATAKKER – 1542 – R709, 66V

Een half bunder lants: den Straetacker.

STRAATAKKER – 1551 – R711, 80

3½ lopensaet lants: den Straetacker.

STRAATAKKER – 1564 – R714, F1

Vyffdalff lopensaet: de Straetacker.

Akker gelegen aan een straat. Uit de omschrijvingen kan men dat niet opmaken. Of bezit van de familie Van der Straten?

TAKKENAKKER – 1547 – R710, F88

Stuck lants: Tackenacker, twee gemet.

Akker van de familie Tak, Tacx.

VELDJE, SMAL – 1645 – RH128, F24V

Erve: het Smael Veldeken oft Ackerken.

Smael 'klein'.

VLASSAARTSHEINING – 1505 – R416, F259V

Stuck lants: Vlassaartsheyninge, half bunder.

VLASSAARTSHEINING – 1517 – R424, 129

Stuck lants: Vlassaartsheyninge, half bunder.

Heining van de familie Vlassaarts? In Noord-Brabant kwam deze naam in 1947 niet meer voor; hij is wel bekend in Vlaanderen.²⁵

VLOEDAKKER – 1632 – R723, F50

Stuck lants: Vloetsacker, twee gemet.

Akker genoemd naar de ligging op de Vloet? Vloet is een benaming voor een beek, later ook het land aan een dergelijke beek. In Princenhage kennen we een gebied met deze naam, maar dat lag enkele kilometers van Westrik vandaan. Eerder, gezien de genitief-s, een akker in bezit van de familie Van der Vloet. Vergelijk Maryn Claysdr. van der Vlueten, 1499; Nout van der Vloet, 1474.²⁶

WATERGAT – 1668 – GP263, 70

Int Watergath.

WATERGAT – 1668 – GP263, 95

Aent Watergat.

WATERGAT – 1670 – R727, 328V

een perceel saeylant: 't Watergat, een gemet west d'Ackerstraet.

Laaggelegen gebied, waar water zich ophoopt.

WEIDE – 1703 – R734, F19

Een perceel saeylants: de Weij, tweehonderd roeden.

WEIDE, GROTE – 1533 – R707, F41V

Een bunder weyde: de Groote weyde

WEIDE, LAGE – 1591 – R717, 33

Stuck weyden: de Leechweyde, een veertelsaet

WEIDE, LAGE – 1742 – GP272, F41

Drie gemet van de Leege Weijde

WEIDE, LANGE – 1643 – R724, 191V

Stuck weyden: de Lange Weyde, vier gemet.

WEIDE, LANGE – 1651 – R725, 49V

Stuck weyden: de Lange Weijde, vier gemet.

Weiland was soms gelegen in de dorpsakker, soms langs de beek. Weiland werd oorspronkelijk niet gehooïd, evenmin als beemden beweïd werden. Driessen werden slechts een paar jaar beweïd en dan weer omgezet in bouwland; weiden bleven veel langer liggen.

De vegetatie van de weilanden bestond uit een groot aantal kruiden en grassen. De bodem van de weilanden was voor een deel natter, mineraalrijker dan een ander stuk van het weiland. Hierdoor was er een grote variatie in begroeiing. De beste grassen voor een weiland waren Engels en Frans raaigras, beemdlangbloem, timotheegras, beemdgras, vossenstaart

en kamgras: in de negentiende eeuw was het grasbestand erg gevarieerd en bestond het slechts voor een klein deel uit bovengenoemde soorten. In de twintigste eeuw ging het Engels raai gras sterk domineren. Dit gras combineert een hoge opbrengst met een goede smaak en resistentie tegen veel ziekten. In het wild kwam het van oudsher voor langs kar-sporen.

In 1757 ontstond er een conflict over een toegangsweggetje naar het perceel de Lange Weide. Het weggetje was afgesloten en de eigenaar moest over het land van een buurman rijden om zijn perceel te bereiken. RH 142, fol. 53v.

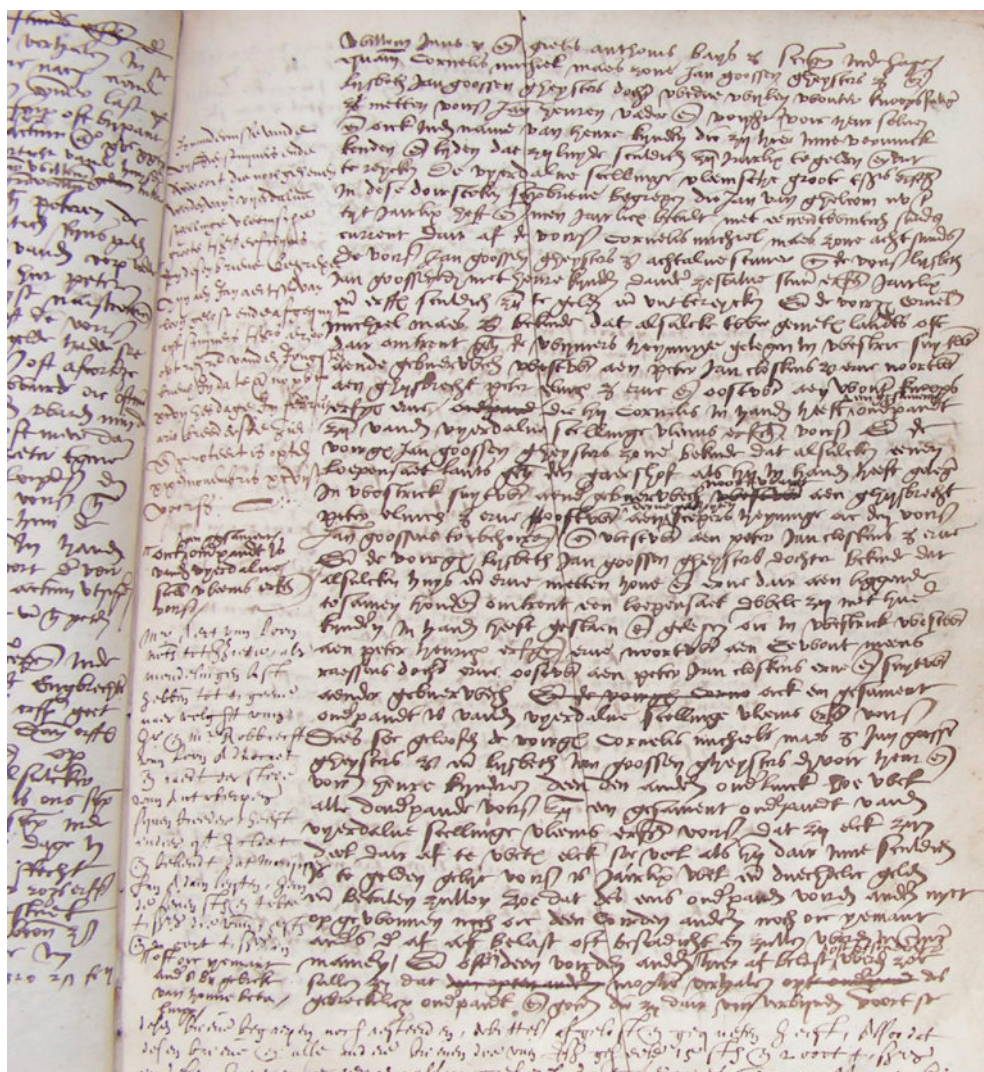
WEIENAKKER – 1919 – BREDANAAR38, 1

Een perceel Bouwland: Weienakker, F 181, groot 86 are.

Bezit van een familie Van der Weide? Deze familienaam was in 1947 nog bekend in Breda.²⁷

WESTRIK – 1408 – KORS.44

In Westric.

Gedeelte van het Haagse scheppenprotocol met vermelding van Westrick, 1529, R706, fol. 14.

WESTRIK – 1440 – ND1010, 122

Westric, Westrick.

WESTRIK – 1440 – DEN60

In Westric, in Westriic.

WESTRIK – 1440 – DEN59

Indt gehueght dat men heet Westerwyct; in Westerwyck.

WESTRIK – 1440 – ND1010, 120

In Westerwyck.

WESTRIK – 1440 – ND1010, 122

Wystryck, Westryck.

WESTRIK – 1466 – ARMK.H.13

Huysinge in Westrick; der lude van Westric gemeyn goede in Oeyendonck.

WESTRIK – 1474 – D, F10V

in Westrick.

WESTRIK – 1502 – R415, F374

In Westerick.

WESTRIK – 1526 – R705, F88V

Deckershof in Westric.

WESTRIK – 1533 – R707, F41V

In Westric.

WESTRIK – 1569 – R715, F106

In Westricht.

WESTRIK – 1579 – R716, 35

In Westricht.

WESTRIK – 1616 – R720, F131V

In Westrick.

WESTRIK – 1664 – R726, 272V

In Westerick.

WESTRIK – 1665 – R727, 23V

In Westerick.

WESTRIK – 1668 – R727, F219V

Een perceel lant en weyde:de Westrick, driehonderd roeden in Westrick.

WESTRIK – 1701 – R733, F177V

In Westreeck.

WESTRIK – 1711 – R736, F103V

In Westricht.

WESTRIK – 1717 – RH277, 36

In Westriec.

WESTRIK – 1742 – GP272, F41

In Westrick.

Westrik is door samentrekking ontstaan uit Westerwijk, zoals Schaak uit Schadewijk (bij Eersel), Oostrik uit Oosterwijk (onder Leende) en dergelijke.²⁸ Westrik komt ook voor onder Diesen en bij Olst in Overijssel.

Oosterwijk komt in de Baronie alleen voor te Alphen. Wijk kan betekenen 'dochternerdsetting'²⁹ of 'deel van een stad, gebied', ontleend aan Lat. Vicus 'dorp, wijk, woonplaats, hofstede'.³⁰ Een vicus was in de Romeinse tijd een handelsnederzetting bij een castra (bijvoorbeeld Wijk bij Maastricht). Men denkt voor wijk ook aan een betekenis 'nederzetting, vaak met een bepaalde functie'.³¹ Bij wijk-namen zien we vaak een samenstelling met de windrichtingen: oost, west en noord.

Het Haagse Westrik ligt ten westen van Gageldonk: zou het vanuit hier gesticht zijn? Er woonden in elk geval veel laten van Gageldonk in Westerwijk. Of vanuit een nederzetting op Steenakker? Daar bestond in elk geval bewoning in de Romeinse tijd.³²

WESTRIKSEKERKPAD – 1620 – GP26056

Aenden Westricxsen kerckpadt.

WESTRIKSEPAD – 1636 – GP261, 60

Westricxe Pat.

WESTRIKSEPAD – 1637 – R723, F169

Weyden inde Westricksche Padt.

WESTRIKSEPAD – 1668 – GP263, 100v

Westricxen Path.

Identiek met Akkerstraat?

WESTRIKSESTRAAT – 1502 – R415, F383

De Westricxe straet.

WESTRIKSESTRAAT – 1502 – R415, F374

De Westricxe straet.

WESTRIKSESTRAAT – 1514 – R421, F149

Aende Westricxe straet.

WESTRIKSESTRAAT – 1514 – R422

De Lymersheyninge aende Westricxe strate.

WESTRIKSESTRAAT – 1634 – P124, F17

de Westrichtsche straete.

WESTRIKSESTRAAT – 1635 – R723, 117

De Westricksche strate.

WESTRIKSESTRAAT – 1636 – GP261, 58v

Westricxe straet.

WESTRIKSESTRAAT – 1640 – R724, F23v

Stuck weyden, oist aen de Westricksche straete.

Straat van Westrik naar Gageldonk.

WEVERSCHEIKE – 1669 – R727, 273V

Aent Weversheyken.

WEVERSCHEIKE – 1740 – RH102, F102V

Een perceel weijland ontrent t'Weversheijken.

Heide waar zich wevers gevestigd hadden. Vergelijk Jacob die Wever, 1388; Jan Janssen Wever, 1673; Jan sWevers, 1422; Nout Nout sWeverszoen., 1450.³³ Op Westrik en Varent woonden veel wevers.

WEVERSHUISKE – 1720 – RH96, 166V

Saylant, zijtwaerts het Wevershuijsken.

WIJMERSHEINING – 1596 – R717, 173V

Twee gemet lants: de Wymersheyninge, oostwaerts aen derve: Schippersheyninge.

Heining van de familie Wymers? Corrupt voor Lymersheining?

WINDKORENMOLEN – 1699 – R733, F74

Huysken omtrent den wintcorenmolen in Westrick.

Dit is de Liesbossemolen, later de Beer genaamd.

WOLPUT – 1514 – R421, F148V

Erven in Steenacker aen Westrick, mette andere eynde aende Woelputte.

WOLPUT – 1514 – R421, F116

De Wolputte.

WOLPUTTEN – 1510 – R419, F198V

Stuck lants: de Wolputten, een veertelsaet.

WOLPUTTEN – 1541 – R709, 13V

Een veertelsaet lants: de Wolputten.

Moeten we in Wolputten Wolfputten zien, putten waarin wolven gevangen werden? Een dergelijke put was diep in de grond ingegraven en bezat terugwijkende wanden. Soms stond er in het midden een scherpe paal. Het oppervlak van de put was bedekt met lichte takken, waar de wolf doorheen kon zakken.

Zie voor een overzicht van de wolfsvangsten in de Baronie Buiks.³⁴ In Hage werd, zoals in andere dorpen, ook een premie uitgekeerd aan lieden die in een ander dorp (vaak behoorlijk ver verwijderd) een wolf hadden gedood. Wolven konden immers op hun nachtelijke strooptochten vele tientallen kilometers afleggen. Ook in andere plaatsen volgde men dit systeem.

Zo werden in 1764 door de Zundertse magistraat premies betaald voor een wolf die te Dongen werd gedood en ook voor een exemplaar dat onder Nieuw-Gastel werd buit gemaakt.³⁵ Een recent werk uit Vlaanderen geeft ook veel gegevens voor Noord-Brabant.³⁶

NOTEN

- 1 Verdam, p.21.
- 2 Verdam, p.108.
- 3 De Bont, p.128.
- 4 Vermeeren, Marc: Poppel, toen en nu, deel 4 (1997), p.131.
- 5 Verdam, p.806.
- 6 Buiks(1997), p.138.
- 7 Goossenaerts, p.175.
- 8 Hoeufft, p.128.
- 9 Lindemans, J.: Toponymische kanttekeningen, Meded.30 (1954), p.89. Karel Peeters: De Wegen, in: Kempische landschapsgeschiedenis (1937), pp.86-103. M. Schönfeld: Wegnamen, De Oudheid en Vroege Middeleeuwen, Meded. 33 (1957), pp.56, 57.
- 10 WNT, deel 6, kolom 443.
- 11 Pape, J.C.: Plaggensoils in the Netherlands, Geoderma 4, nr.3 (1970), p. 299 e.v.; Domhof, J.: Strooisel-winning voor potstallen in verband met profielopbouw van heide en oude bouwlanden, Boor en spade, VI (1953), p.192.
- 12 Burny, Joël: Bijdrage tot de historische ecologie van de Limburgse Kempen, (1910-1950), p.38.
- 13 Verdam, p.243.
- 14 Gysseling, M.: Enkele Belgische leenwoorden in de toponymie, Naamkunde 7 (1975), p.5 e.v.
- 15 Helsen en Helsen, p.36.
- 16 De Bont, p.81.
- 17 Roelandts geciteerd in Helsen en Helsen, p.36.
- 18 De Vries, p.379.
- 19 Crompvoets, p.242.
- 20 WNT III, kolom 263.
- 21 Herdries, Henri: Schapenteelt en weiderechten te Vorst-Brussel in het verleden, Eigen Schoon en De Brabander, 40 (1957), p.241.
- 22 Buiks (1994), p.149.
- 23 Verdam, p.459.
- 24 Moerman, p.189.
- 25 Debrabandere, p.1450.
- 26 Buiks (1994), p.457.
- 27 Buitenhuis, p. 629.
- 28 De Bont, p.125.
- 29 Gysseling, M.: de voornaamste bestanddelen van Zuidnederlandse plaatsnamen, Naamkunde (1993), p.171.
- 30 De Vries, p.837.
- 31 Künzel, R.E., D.P. Blok en J.M. Verhoeff: Lexicon van Nederlandse toponiemen tot 1200, Amsterdam (1988), p.410.
- 32 Hoegen, R.D., L.I. Kooistra en C.W. Koot: De Romeinse tijd; interpretatie en conclusies (synthese), in C. W. Koot en R. Berkvens: Bredase akkers eeuwenoud: 4000 jaar bewoningsgeschiedenis op de rand van zand en klei, Breda (2004), p.378-380.
- 33 Buiks (1994), p.123.
- 34 Buiks, Chr.: Wolven in de Baronie, Mededelingenblad van de Heemkundekring 'De heerlijkheid Oosterhout' 20, nr.1 (1996), pp.2526-2531.
- 35 Kunst, Hub. J. M.: Oud-Zundert, Brasschaat (1927), p.72.
- 36 Luyts, Gui: Met vrijjaerts en resoelen. Het verdwijnen van de wolf in Vlaanderen, z.pl., z.j. (2004?).

COLOFON

Titel: Veldnamen in de voormalige gemeente Princenhage

Erfgoedrapport Breda 60

Auteur: Chr. Buiks

Kaarten: H. de Kievith

Objectfoto's: A. Schut

Eindredactie: G. Otten, H. de Kievith

Ontwerp en lay-out: Studio Maaiké Klijn

De auteur heeft zijn best gedaan de rechthebbenden op de illustraties te achterhalen. Degenen die menen rechten te hebben kunnen zich met hem in verbinding stellen.

ISSN: 2210-9552

© Gemeente Breda, 2018

Ruimtelijk Economisch Domein
Team Erfgoed
Postbus 90156
4800 RH Breda